

Programma van Toetsing en Afsluiting

Theoretische leerweg

CSE jaar 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Schoolexamen Informatie	4
PTA's per vak	
Nederlands	7
Engels	8
Wiskunde	9
Biologie	10
Natuur- en scheikunde 1	12
Natuur- en scheikunde 2	14
Economie	16
Aardrijkskunde	18
Geschiedenis	20
Duits	22
Beeldende vakken	24
Technologie en toepassing	26
CKV	27
LO	28
Maatschappijleer	29
LOB	30
Rekenen	31

Errata - Wijzigingen PTA

Beste leerling,

Geachte ouder, verzorger,

Voor u ligt het "Programma van Toetsing en Afsluiting" kortweg het PTA. In dit PTA staat omschreven wat er van de leerling wordt verwacht gedurende de komende **twee** examenjaren. Er staat voor elk vak in omschreven welke lesstof op welke wijze wordt getoetst.

Bij aanvang van het derde leerjaar (gelijk na de zomervakantie) start het vmbo-examen voor uw zoon of dochter!

De periode vanaf de zomervakantie tot de herfstvakantie is een introductieperiode. De introductieperiode wordt gebruikt om vast te stellen of de leerling in de goede leerweg zit. De introductieperiode wordt voor de herfstvakantie afgesloten. Dit betekent dat er hierna slechts bij zeer hoge uitzondering kan worden gewijzigd in het vakkenpakket en/of leerweg.

Het vmbo-examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. Tot het schoolexamen behoren alle PTA toetsen die vanaf het begin dit schooljaar tot aan het landelijke examen in mei 2026 worden gegeven.

Naast de verplichte PTA toetsen, die samen het gemiddelde cijfer van het schoolexamen vormen, heeft de leerling ook verplichte PTD toetsen. PTD staat voor Programma van Toetsing en Doorstroming. Een overzicht van deze toetsen vindt u in het bestand PTD. Deze toetsen bevatten belangrijke leerstof en worden vaak ook herhaald in klas 4. Deze cijfers voor de PTD toetsen zullen samen met de cijfers van de PTA toetsen in klas 3 beslissen of een leerling van klas 3 mag doorstromen naar klas 4.

In het examenreglement staan de voorwaarden omschreven waaraan de leerling en de school zich dienen te houden gedurende de gehele examenperiode. Dit document kunt u terugvinden op de website www.voshv.singelland.nl

Let op: Dit zijn geen vrijblijvende regels, maar verplichte voorwaarden waaraan de leerling moet voldoen om aan het landelijke examen te kunnen deelnemen. Alle PTA onderdelen voor een vak dienen voor het landelijke centrale examen geheel te zijn afgerond.

Gedurende de examenperiode zijn er contactavonden waarbij u (samen met uw zoon of dochter) met de vakdocent de vorderingen kunt bespreken. Wij adviseren u daar gebruik van te maken. De behaalde resultaten zijn altijd in te zien via ons administratiesysteem 'Magister'.

Wij wensen de leerlingen veel succes in de komende twee jaren. Vanzelfsprekend wensen wij ook u veel succes toe in uw rol als stimulator en coach gedurende de periode naar het examen in 2026.

Met vriendelijke groet,

R. Lei
Directeur VO-Surhuisterveen

ERRATA - WIJZIGINGEN PTA BIJ AANVANG VAN HET VIERDE SCHOOLJAAR

In de loop van het schooljaar 2024-2025 is in het onderwijsteam bovenbouw TL de wens ontstaan om meer toetsweken in te voeren om de kwaliteit van de schoolexamens te verhogen.

In juni 2025 heeft de MR van VO Surhuisterveen hiermee ingestemd waardoor er een wijziging is in het aantal toetsweken en bijgevolg ook het herkansingsbeleid.

De wijziging is **geel gemarkeerd** in de inleidende tekst.

Sommige vakken hebben hierdoor ook hun PTA voor klas 4TL moeten aanpassen en de betreffende vakken zijn **oranje gemarkeerd**.

SCHOOLEXAMEN - INFORMATIE

Vakkenpakketten

De kandidaten (leerlingen) moeten in minstens 6 *theorievakken* examen afleggen.

- Iedere kandidaat volgt de vakken in het gemeenschappelijk deel. Dit zijn: *Nederlands*, *Engels*, maatschappijleer, lichamelijke opvoeding en CKV (culturele kunstzinnige vorming).
- Kandidaten volgen dan ook nog twee verplichte profielvakken.
 - Profiel economie: *economie* en *wiskunde* of *Duits*
 - Profiel groen: *wiskunde* en *biologie* of *nask1*
 - Profiel techniek: *wiskunde* en *nask1*
 - Profiel zorg en welzijn: *biologie* en *aardrijkskunde* of *wiskunde* of *geschiedenis/staatsinrichting*
- De laatste twee vakken kunnen vrij gekozen worden uit bijvoorbeeld: *beeldende vorming* (bevo), *nask2* of een ander vak dat nog niet is gekozen en hierboven wordt vernoemd.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA):

Uitleg enkele termen

Toetscode

De toetscode verwijst naar de toetscode die bij de cijferkolommen in Magister wordt gebruikt. Voor PTA toetsen zijn dit de code met de nummers 8001 t/m 8029.

Eindtermen

De eindtermen zijn de wettelijk beknopte omschrijvingen van de kennis, inzichten en vaardigheden waarover een leerling of examenkandidaat aan het eind van een opleiding minimaal aan zou moeten voldoen. De eindtermen zijn met een code aangeduid in deze tabel. De code is terug te vinden via de blauwe link die onderaan elk PTA staat.

Sommige toetsen zijn **groen** gemarkeerd. De groene markering verwijst naar het feit dat de eindtermen in de toets *alleen* worden getoetst op het schoolexamen van het betreffende vak.

Sommige eindtermen zijn *cursief* gedrukt, hiermee geven we aan dat deze onderdelen van het schoolexamen zijn bepaald op de visie van onze school. Het zijn dus schoolkeuzes.

Periode - toetsweken

VO-Surhuisterveen kent 4 officiële toetsweken. De school heeft ervoor gekozen om één toetsweek aan het einde van klas 3 vmbo TL en drie toetsweken in klas 4 vmbo TL. In deze toetsweken zal een tentamen worden afgenomen van de vakken die deelnemen aan de centrale examens. De toetsweken zijn evenredig verdeeld over het schooljaar en staan in de jaaragenda. Let op!

- toetsweek klas 3: toetsen niet herkansbaar.
- toetsweek klas 4: 1 toets per toetsweek herkansbaar (indien lager dan een zes), herkansing vindt plaats drie weken na de toetsweek op een vrijdagmiddag.

De andere toetsen van de vakken van de centrale examens of vakken met alleen een schoolexamen worden afgenomen op het moment dat een bepaald vak daar klaar voor is, vanzelfsprekend binnen de periode die daarvoor is aangegeven.

Het schoolexamen is de periode van 25 augustus 2025 tot en met 23 april 2027.

Het schoolexamen omvat dus het derde en vierde leerjaar van het vmbo.

We werken met 3 periodes in klas 3 en twee periodes in klas 4.

- Periode 1 - 3e klas tot aan de inlevertermijn voor de cijfers van de 1e leerlingbespreking (augustus 2025 - eind november 2025)
- Periode 2 - 3e klas tot aan de inlevertermijn voor de cijfers van de 2e leerlingbespreking (december 2025 - begin maart 2026)
- Periode 3 - 3e klas tot aan de inlevertermijn voor de cijfers van de overgangsvergadering (maart 2026 – juni 2026)
- Periode 4 - 4e klas tot aan de inlevertermijn voor de cijfers van de 1e leerlingbespreking (augustus 2026 - eind november 2026)
- Periode 5 - 4e klas tot aan de inlevertermijn voor de cijfers van het SE (december 2026 - begin april 2027)

Voor alle vakken geldt dat het SE cijfer pas aan het eind van het schoolexamen exact kan worden vastgesteld. De rapporten, die worden verstrekt in december, april en juli, zijn dan ook steeds een tussenstand naar het uiteindelijke SE cijfer.

Alle PTA-cijfers die behaald zijn in de toetsperiodes tellen mee voor het uiteindelijke eindcijfer schoolexamen. Het schoolexamencijfers voor het beroepsgericht deel van beeldende vorming vakken worden eerder afgesloten dan het theoretisch deel van beeldende vorming, omdat het praktijkexamen beeldende vorming eerder wordt gemaakt.

Toetsduur:

- Bij de toetsduur beschrijven wij hoe lang de toets maximaal duurt voor de kandidaten zonder tijdverlenging. De kandidaten met tijdverlenging hebben recht op een kwart van de beschikbare tijd extra. Als er wordt gesproken over een 1 uur, bedoelen wij hiermee een lesuur van 45 minuten.
- Variabel: De term “variabel” wordt gebruikt om een lange periode aan te duiden dat kandidaten kunnen werken aan een opdracht. Deze opdrachten zijn vaak deels praktisch. De tijd dat de kandidaten effectief kunnen werken aan het onderdeel moet altijd worden vermeld in Magister en/of Google classroom.

Toetsvorm:

- S = schriftelijke toets. Deze kunnen ook digitaal worden afgenomen op een Chromebook of laptop).
- PO = praktische opdracht. De praktische opdracht kan verschillende vormen hebben als bv. een werkstuk, verslag,... Een praktische opdracht kan een combinatie zijn van schriftelijke/digitale onderdelen en praktijkonderdelen. Het kan ook alleen bestaan uit praktijk.
- M = mondelinge toets, veelal bij een taalvak.

Herkansbaar:

- Bij klas 3 vmbo TL moeten de leerlingen, die een cijfer lager dan een 6,0 halen op een PTA onderdeel dat herkansbaar is aangeduid in het PTA, deze inhalen onder voorwaarden.

De leerlingen hebben voor elke toets, waarvoor geleerd moet worden in principe een herkansing, voor deze herkansing moeten ze wel aan de voorwaarden voldoen.

De voorwaarden kunnen zijn bijvoorbeeld aftekenen van het huiswerk voor de eerste toets, het maken van een proeftoets voor de eerste toets, het laten zien van de samenvatting/mindmap etc. voor de eerste toets,...

De vakdocent/vaksectie stelt de voorwaarden op. De docent houdt dit administratief bij, zodat aangetoond kan worden waarom het recht op een herkansing toegestaan of verspeeld is. Het gaat dus om leertoetsen, niet om bijvoorbeeld kijk- en luistertoetsen, of werkstukken etc.

- Bij klas 4 vmbo TL geldt een onderscheid voor toetsen of tentamens die in een toetsweek of buiten een toetsweek zijn afgenomen. Voor alle toetsen die zijn afgenomen in 1 toetsweek geldt dat er maar 1 vak mag worden herkanst. Deze herkansing vindt plaats drie weken van de toetsweek op de vrijdag.

Door omstandigheden kan het PTA gedurende een examenperiode worden aangepast na toestemming van de examencommissie, medezeggenschapsraad van OSG Singelland, VO Surhuisterveen (MR) en melding van de Inspectie van Onderwijs. De wijzigingen worden ook aan de ouders en kandidaten gecommuniceerd.

Alle informatie in deze inleiding is onderhevig aan het examenreglement dat te allen tijde leidend is.

PTA klas	4T	Vak: Nederlands	schooljaar 2025-2026
----------	----	-----------------	----------------------

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ne8001	K3, K4 en K7, V1 t/m 3	21e eeuwse vaardigheden Reddende Rechter - pleidooi	1	variabel	S	nee	1
ne8002	K1 t/m K3, K6 en K7, V3	Schrijfvaardigheid** Artikel	2	45 min*	S	ja	1
ne8003	K2 en K8	Fictiedossier* Literaire mindmap	1	variabel	S	ja	o/v/g
ne8004		Film	1	variabel	S	ja	o/v/g
ne8005		fictie autobiografie	2	variabel	S	ja	o/v/g
ne8006	K5 en K8	Mondeling Fictie Pecha Kucha - presentatie	2	10 min	M	nee	1
ne8007	K4	Kijk- en luistertoets Woots	2	135 min	Dlg. S	nee	1
ne8008	K2 en K6	Leesvaardigheid: toets Lezen 7	1	90 min	S	ja	1
ne8009	K1 en K5	Solliciteren	2	15 min	M & S	nee	1
Delen door							6

Fictiedossier* moet met een voldoende worden afgesloten.

Leerlingen krijgen de opdrachten en beoordelingscriteria van het fictiedossier via e-mail en/of Google Drive.

Indien er sprake is van fraude bij een opdracht van het fictiedossier, wordt er nog een fictieopdracht gemaakt.

De schrijfvaardigheid** wordt in klas 4 getoetst met N-term 0.

[Link naar de syllabus voor Nederlands vmbo.](#)

PTA klas

4T

Vak: Engels

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
en 8001	MVT / K 3/4	Leesdossier: Boek naar keuze Korte leesopdracht	4 4 4	variabel variabel variabel	PO	ja*	OVG
en 8002	MVT / K 5	Kijk- en luistervaardigheid A2/B1	5	60 min	S	ja	2
en 8003	MVT / K 4	Leesvaardigheid B1/B2	5	90 min	S	ja	2
en 8004	MVT / K 7	Schrijfvaardigheid A2/B1	4	75 min	S	ja	2
en 8005	MVT/ K 1/2/6	Gespreksvaardigheid A2	5	30 min	M	nee	4
Delen door							10

Leesdossier

Leesdossier moet met minimaal een V afgerond zijn, maar telt niet mee voor het gemiddelde.

Vaardigheidstoetsen:

De vaardigheidstoetsen (kijk-, lees-, spreek- en luistervaardigheid) zijn onderverdeeld in ERK niveaus. In klas 3 zakken we in niveau, voorbereidend op het eindexamen. Om het verschil duidelijk aan te geven hebben we de ERK niveaus toegevoegd.

[Syllabus-moderne-vreemde-talen-2026](#)

Toets code	Eind- termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets- duur	Toets- vorm	herk. ja/nee	Weging SE
wi8001	Wi/K7,8/V2,3	Statistiek (praktische opdracht) moet minimaal voldoende worden afgerond	5	90 min	S	nee	O/V/G
wi8002	WI / K / 4, 6* WI / V / 1	Wat: Grafieken en verlijkingen : Leerdoel: Je kunt: werken met lineaire en kwadratische formules, werken met wortel- en omgekeerd evenredige verbanden, vergelijkingen oplossen met inkleppen, symmetrie van kwadratische verbanden gebruiken, periodieke grafieke tekenen en x waarden bepalen met een dubbeltabel. Wat: Vlakke meetkunde Leerdoel: Je kunt: hoeken berekenen in vlakke figuren, driehoeken en vierhoeken tekenen, de tangens toepassen, de stelling van Pythagoras toepassen, de oppervlakte van vlakke figuren berekenen, rekenen in gelijkvormige figuren en de oppervlakte van een vergroting bepalen.	4	90 min	S	ja	3
wi8003	WI / K / 4, 5, 6* WI / V / 1	Wat: Machtsverbanden Leerdoel: Je kunt: rekenen met machtsformules, een som- en verschil maken, een machtsformule oplossen met inkleppen en de coördinaten van een snijpunt van twee formules bepalen. Wat: Rekenen Leerdoel: Je kunt: tijd omrekenen, rekenen met snelheid, gewichtsmaten omrekenen, rekenen met procentuele toename en afname, rekenen met lengten, oppervlakten en inhoud, berekeningen maken met getallen die in de wetenschappelijke notatie staan. Wat: Goniometrie Leerdoel: Je kunt: de hoek berekenen met de sinus, de hoek berekenen met de cosinus, aan de verhouding zien of je de sinus, cosinus of tangens moet gebruiken, de sinus, cosinus en tangens gebruiken voor het berekenen van een lengte, de hoogtelijnmethode gebruiken in driehoeken die niet rechthoekig zijn.	4 en 5	90 min	S	ja	3

PTA klas	4T	Vak: Wiskunde		schooljaar 2024-2025			
Toets code	Eind- termen		Periode	Toets- duur	Toets- vorm	herk. ja/nee	Weging SE
wi8004	WI / K / 4, 6* WI / V / 1	Vak: Exponentiële formules Leerdoel: Je kunt - uitleggen wat exponentiële groei is. - uitleggen wat de betekenis is van een groefactor groter dan 1 en tussen 0 en 1. - een formule maken bij een exponentieel verband - de verdubbelingstijd en de halveringstijd berekenen - exponentiële vergelijkingen oplossen Wat: Ruimtemeetkunde Leerdoel: Je kunt - werken met de begrippen koers, koershoeken en schaal. - een kaart lezen met isohoogtelijnen. - werken met hoogtegetallen in een bovenaanzicht. - aanzichten tekenen. - uitslagen tekenen. - lijnen op uitslagen tekenen. - oppervlakte en inhoud van ruimtefiguren berekenen. - de oppervlakte en inhoud uitrekenen van een vergroting.	5	90 min	S	ja	3
Rekenvaardigheid kan een onderdeel zijn van een tentamen.						Delen door	10

De eindtermen Wi/k/1, Wi/k/2, Wi/k/3 en Wi/k8 zijn op tentamens van toepassing.

[Eindtermen wiskunde 2025 - vmbo](#)

PTA klas 3T

Vak: Biologie

schooljaar 2024-2025

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
bi8001	BI/K/2 BI/K/3 BI/K/4 BI/K/12 BI/K/13	Organen en cellen	1	40 min	S	ja	2
bi8002	BI/K/2 BI/K/3 BI/K/10 BI/K/11 BI/K/12 BI/K/13	Voortplanting en ontwikkeling	1	40 min	S	ja	2
bi8003	BI/K/3 BI/K/5 BI/K/6 BI/K/7 BI/K/12 BI/K/13	Erfelijkheid en evolutie	2	80 min	S	ja	3
bi8004	BI/K/1 BI/K/2 BI/K/3 BI/K/4 BI/K/8 BI/K/12	Stevigheid en beweging	2	variabel	PO	nee	1
bi8005	BI/K/6 BI/K/7	Duurzaam leven	3	variabel	PO	nee	1
bi8006	K3/6	Microscopie tekenen cellen	1	variabel	PO	nee	1

[link naar syllabus biologie 2026 - vmbo](#)

PTA klas 4T

Vak: Biologie

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
bi8007	BI/K/3 BI/K/4 BI/K/6 BI/K/9 BI/K/12	planten	4	80 min	S	ja	2
bi8008	BI/K/2 BI/K/9 BI/K/11	regeling en zintuigen	4	80 min	S	nee	3
bi8009	BI/K/3 BI/K/6 BI/K/5 BI/K/9	voeding en vertering	5	40 min	S	ja	2
bi8010	BI/K/3 BI/K/4 BI/K/5 BI/K/6 BI/K/9	transport en afweer,	5	80 min	S	ja	3
	BI/K/10 BI/K/5 BI/V/1	gaswisseling en uitscheiding					
bi8011	K3	Praktische opdracht(en)	5	variabel	PO	nee	1
Delen door							19

[link naar syllabus biologie 2026 - vmbo](#)

PTA klas 3T

Vak: Natuur- en scheikunde 1

schooljaar 2024-2025

Toets Code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets duur	Toets vorm	herk. ja/nee	Weging SE
nsk1 8001	K4/5/10/11	Bouw van materie en straling	1	80 min	S	ja	1
nsk1 8002	K12/V3	Project Het weer	2	variabel	PO	nee	1
nsk1 8003	K7/K9	Licht	2	80 min	S	ja	1

K1/2/3 en V4 komen als algemene eindtermen bij elk hoofdstuk terug

Eindterm K5: elektriciteit ¹ worden de toepassingen in huis van elektriciteit behandeld.

Eindterm K9: beweging ³ wordt versnelling behandeld en getoetst.

Eindterm K9: beweging ⁴ worden de toepassingen in het verkeer en dagelijks leven behandeld en getoetst.

Het weer (verslag) moet met een V of een G worden afgesloten en telt mee voor het gemiddelde.

Een onvoldoende wordt een 4, voldoende wordt een 6,5 en goed een 8.

[link naar syllabus nask1 2026](#)

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
nsk 1 8004	K5/6	<i>Elektriciteit 2</i>	4	80 min	S	ja	1
nsk 1 8005	K8	<i>Geluid</i>	5	80 min	S	ja	1
nsk 1 8006	K9 V1 en V2	<i>Veiligheid in het verkeer & constructies, kracht en veiligheid</i>	5	90 min	S	ja	2
delen door							7

K1/2/3 en V4 komen als algemene eindtermen bij elk hoofdstuk terug

Eindterm K5: elektriciteit ¹ worden de toepassingen in huis van elektriciteit behandeld.

Eindterm K5: worden praktische toepassingen en onderdelen van elektronica behandeld en getoetst.

Eindterm K9: beweging ³ wordt versnelling behandeld en getoetst.

Eindterm K9: beweging ⁴ worden de toepassingen in het verkeer en dagelijks leven behandeld en getoetst.

[eindtermen nask1 2025 - TL](#)

PTA klas 3T

Vak: Nask 2/ Natuur- en scheikunde 2

schooljaar 2024-2025

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
nsk2 8001	K4/6/10/11 V2 K7/10/11	Hoofdstuk Stoffen en mengsels	1	60 min	S	ja	1
		Hoofdstuk Stoffen en deeltjes	1	80 min	S	ja	
nsk2 8002	K10/11 V1	Hoofdstuk Nieuwe stoffen maken	2	70 min	S	ja	3
		Hoofdstuk Chemische reacties					
nsk2 8003	K/4/6/7/10/11 V1/2	Practicum scheidingsmethoden	1	1 uur	PO	ja	O/V/G*

O/V/G* moet met een voldoende worden afgesloten om het vak in klas 4 te mogen kiezen.
criteria worden in Magister gecommuniceerd.

Eindtermen K 1/2/3 zijn geïntegreerd in alle hoofdstukken en practica.

Eindtermen K4/10/11 komen in bijna alle hoofdstukken aan bod omdat gevaren en impact van verschillende stoffen worden besproken.

Eindterm K5 wordt ook in klas 4 besproken als zijnde productiemethoden voor koolstofchemie.

Eindterm K7 wordt ook in klas 4 besproken omdat dan pas uitgebreid zuren en basen worden besproken.

Eindterm K9 wordt ook in klas 4 besproken omdat de eindterm gaat over metalen en polymeren.

[Link naar syllabus nask2 2026](#)

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
nsk2 8004	K5/10	Hoofdstuk Verbranding	4	80 min	S	ja	1
nsk2 8005	K10/11	Hoofdstuk Zouten	4	80 min	S	ja	1
nsk2 8006	11	Hoofdstuk Koolstofchemie + Zuren en basen	5	80 min	S	ja	2
nsk2 8007	K6/10 V1/2	Practicum Zouten	4	45 min	S/P	nee	O/V/G*
nsk2 8008	K6/10 V1/2	Practicum Zuren en basen	4	45 min	S/P	nee	O/V/G*
Delen door							9

O/V/G* criteria worden in Magister gecommuniceerd.

Eindtermen K 1/2/3 zijn geïntegreerd in alle hoofdstukken en practica.

Eindtermen K4/10/11 komen in bijna alle hoofdstukken aan bod omdat gevaren en impact van verschillende stoffen worden besproken.

Eindterm K5 wordt ook in klas 4 besproken als zijnde productiemethoden voor koolstofchemie.

Eindterm K7 wordt ook in klas 4 besproken omdat dan pas uitgebreid zuren en basen worden besproken.

Eindterm K9 wordt ook in klas 4 besproken omdat de eindterm gaat over metalen en polymeren.

[Eindtermen nask2 2025 TL](#)

PTA klas

3T

Vak: Economie

schooljaar 2024-2025

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ec 8001	EC/K/1, 2, 3, 6, 7 V2	Opdracht Overheid en Bestuur / Internationale ontwikkelingen	3	12 lesuren	PO	nee	2
ec 8002	EC/K/5B V1, 3	Tentamen module Arbeid en Productie	4	2 uren	S	Nee	2

In de eindtermen staan verschillende onderwerpen vermeld. Deze eindtermen zijn algemene vaardigheden die bij alle hoofdstukken terugkomen.

[Link naar syllabus economie 2026](#)

PTA klas	4T	Vak: Economie	schooljaar 2026-2027
----------	----	---------------	----------------------

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ec 8003	EC/K/2, 3, 4A, 4B, 5A V1,3	t/m H3	5	2 uren	S	ja	2
ec 8004	EC/K/2, 3, 5B, 6 V3	Tentamen Werk en Overheid H4 t/m H6	5	2 uren	S	ja	2
ec 8005	EC/K/1, 3, 6, 7 V1,3	Tentamen Internationale handel en ontwikkelingshulp H7 en H8	6	2 uren	S	ja	2
Delen door							10

In de eindtermen staan verschillende onderwerpen vermeld. Deze eindtermen zijn algemene vaardigheden die bij alle hoofdstukken terugkomen.

[syllabus economie vmbo 2025](#)

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ak 8001	AK/K/1/2/3/7	Arm en Rijk: toets hoofdstuk 1 Nederland	1	2	S	ja	1
ak 8002	AK/K/1/2/3/7	Arm en Rijk: toets hoofdstuk H2 + H3 V.S. en Nigeria	1	2	S	ja	1
ak 8003	AK/K/1/2/3/9	Grenzen en identiteit: toets hoofdstuk 1 Nederland	2	2	S	ja	1
ak 8004	AK/K/1/2/3/9	Grenzen en identiteit: toets H2 + H3 Rusland en Europese Unie	2	2	S	ja	1
ak 8005	AK/K/1/2/3/5	Bronnen van energie: H1 t/m H3	3	2	S	ja	2
ak 8006	AK/K/1/2/3/5	<i>Casustoets Arm en Rijk, Grenzen en identiteit en Bronnen van energie</i>	3	2	S	nee	1

Leerlingen leren bij de eindtermen 7, 9 en 5 de leerstof waarbij in de lessen de eindtermen 1, 2 en 3 aanbod zullen komen. Bij de een na laatste toets (Casustoets) gaan de leerlingen zelfstandig, middels het maken van samenvattingen zich voorbereiden op een toets die zal gaan over de onderwerpen waarbij V2,V4,V6,V7 en V8 worden getoetst. Daarom zijn bij alle toetsen behalve de Casustoets de eindtermen 1/2 en 3 opgenomen.

[Link naar syllabus aardrijkskunde 2026](#)

PTA klas	4T	Vak: Aardrijkskunde	schooljaar 2025-2026
----------	----	---------------------	----------------------

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ak 8007	K1/2/3/8	Bevolking en ruimte: toets hoofdstuk 1 + 2 + 3	4	2 uren	S	ja	2
ak 8008	K1/2/3/4	Weer en klimaat: toets hoofdstuk 1 + 2 + 3	4 en 5	2 uren	S	ja	2
ak 8009	K1/2/3/6	Water: toets hoofdstuk 1 + 2 + 3	5	2 uren	S	ja	2
Delen door							13

Leerlingen leren bij de eindtermen 7, 9 en 5 de leerstof waarbij in de lessen de eindtermen 1, 2 en 3 aanbod zullen komen. Bij de laatste toets (Casustoets) gaan de leerlingen zelfstandig, middels het maken van samenvattingen zich voorbereiden op een toets die zal gaan over de onderwerpen waarbij V2, V4, V, V7 en V8 worden getoetst. Daarom zijn bij alle toetsen behalve de Casustoets de eindtermen 1/2 en 3 opgenomen.

[Link naar syllabus aardrijkskunde 2026](#)

PTA klas 3T

Vak: Geschiedenis

schooljaar 2024-2025

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
gs 8001	GS/K/3/4/6 GS/V/1/8	De industriële samenleving in Nederland	1	1 uur	S	ja	2
gs 8002	GS/K/2/3/8 GS/V/4/5	Culturele-mentale ontwikkeling in Nederland na 1945	2	1 uur	S	ja	2

* Bepaalde onderdelen (GS/K/1/2/3) keren terug omdat dit over algemene vaardigheden gaat.

PTA klas

4T

Vak: Geschiedenis

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
gs 8003	GS/K/1/2/3/5/10 GS/V/6/8	deel 1 Staatsinrichting van Nederland deel 2 De Eerste Wereldoorlog	4	2 uur	S	Ja	3
gs 8004	GS/K/1/2/3 GS/K/10 GS/V/1/2/3/4/5 GS/V/6/7/8/9	deel 3 Het interbellum en deel 4: De Tweede Wereldoorlog	5	2 uur	S	Ja	3
gs 8005	GS/K/1/2/3/9	deel 5: Europa en de wereld (Koude Oorlog) & deel 6 Een nieuwe wereldorde van 1990.	5	2 uur	S	Ja	3
Delen door							13

* Bepaalde onderdelen (GS/K/1/2/3) keren terug omdat dit over algemene vaardigheden gaat.

[Link naar syllabus - geschiedenis-en-staatsinrichting 2026](#)

PTA klas 3T

Vak: Duits

schooljaar 2024-2025

Toets code	Eind- termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets- duur	Toets- vorm	herk. ja/nee	Weging SE
du 8001	MTV/K/2,4 MTV/V/1,3,5	Leesvaardigheid: project boekje	1	5 uren	PO	nee	1
du 8002	MTV/K/2,3,7 MTV/V/3,4,5	Schrijfvaardigheid	2	2 uur	s	ja	2

[Link naar syllabus moderne vreemde talen vmbo 2026](#)

PTA klas 4T

Vak: Duits

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
du 8003	MTV/K/5 MTV/V/3,5	Kijk-en luistervaardigheid	5	1,5 uur	s	ja	2
du 8004	MTV/K1,2,3,6 MTV/V/4,5	Gespreksvaardigheid verschillende thema's uit de praktijk	4 en 5	1 uur	m	ja	2
Delen door							7

[Link naar syllabus moderne vreemde talen vmbo 2026](#)

PTA klas 3T

Vak: Beeldende Vakken Handvaardigheid BHA

schooljaar 2024 - 2025

Toets code	Eindtermen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	Herk. ja/nee	Weging SE
BHA 8001	K3,4,5,7	Praktijk opdracht 2 Toegepaste Kunst	2	periode	PO	nee	2
BHA 8002	K6, K8	TOETS 1 Voorstelling + Vormgeving 1*	2	2 lesuren	S	ja	1
BHA 8003	K3,4,5,7	Praktijk opdracht 3 Autonome Kunst	2, 3	periode	PO	nee	2
BHA 8004	K1, K2	Praktijk opdracht 4 Beroepen Orientatie	3	periode	PO	nee	1
BHA 8005	K6, K8	TOETS 2 Voorstelling + Vormgeving 2*	3	2 lesuren	S	nee	1

Toetsduur periode = 6 - 8 weken, per week 2 lesuren

Verschillende eindtermen worden herhaald. De reden daarvan is een hogere moeilijkheidsgraad, andere invalshoek, meer en/of nieuwe kennis.

Vormgeving*1,2: Diverse beeldaspecten van de vormgeving worden in de verschillende periodes behandeld:

Syllabus: Licht/Ruimte/Kleur/Compositie/Vorm/Lijn/Structuur/Textuur.

[Link naar syllabus beeldende vorming vmbo 2026](#)

PTA klas

4T

Vak: Beeldende Vakken Handvaardigheid BHA

schooljaar 2025 - 2026

Toets-code	Eindtermen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	Herk. ja/nee	Weging SE
BHA 8006	K2 t/m K7	Praktijk opdracht 1 Thema 2D/3D	4	periode *	PO	nee	3
BHA 8007	K1 K3 K8	TOETS 1 Syllabus begrippen blok 1,2,3,5,7	4	2 lesuren	S	ja	2
BHA 8008	K1 t/m K7 V1 V3	Praktijk opdracht 2 Oud examen CPE 2D/3D	4-5	periode *	PO	nee	3
BHA 8009	K1 K3 K8 V2 V3	TOETS 2 Beeldanalyse Syllabus begrippen blok 1 t/m 7	5	2 lesuren	S	ja	2
Delen door							17

Toetsduur periode* = 12 weken, per week 3 lesuren

Verschillende eindtermen worden herhaald. De reden daarvan is een hogere moeilijkheidsgraad, andere invalshoek, meer en/of nieuwe kennis.

Alle beeldaspecten uit de syllabus worden in klas 4 in samenhang behandeld.

[Link naar syllabus beeldende vorming vmbo 2026](#)

PTA klas

4TL

Vak: T&T

schooljaar 2025 - 2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ppteto 8001	Domein A,B,C	Project natuur	4	PO	N	1
ppteto 8002	A,B,C	Project duurzaamheid	5	PO	N	1
ppteto 8003	A,B,C	Meesterproef	5	PO	N	2
delen door						4

*T&T is een vak in ontwikkeling, hierdoor kunnen projecten soms anders lopen dan gepland.

Alle eindtermen worden echter verwerkt in de verschillende projecten.

* Bij de meesterproef komen **alle** eindtermen aanbod en worden getoetst. In domein A,B en C staan alle eindtermen.

[Link naar conceptexamenprogramma 2024](#)

Toets code	Eindtermen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	Herk. ja/nee	Weging SE
kv18001	K1 K2	Cultureel Zelfportret	variabel	1 dagdeel	PO	Nee	O/V/G
kv18002	K1 K2 K3 K4	Culturele Activiteit 1: Beeldend Kunstdossier	variabel	1 dagdeel	PO	Nee	O/V/G
kv18003	K1 K2 K3 K4	Culturele Activiteit 2: Muziek Kunstdossier	variabel	1 dagdeel	PO	Nee	O/V/G
kv18004	K1 K2 K3 K4	Culturele Activiteit 3: Theater Kunstdossier	variabel	1 dagdeel	PO	Nee	O/V/G
kv18005	K1 K2 K3 K4	Culturele Activiteit 4: Dans Kunstdossier	variabel	1 dagdeel	PO	Nee	O/V/G
kv18006	K1 K2 K3	Praktische Verwerkingopdracht	variabel	1 dagdeel	PO	Nee	O/V/G

CKV is een verplicht onderdeel en bestaat alleen uit een schoolexamen.

Periode : variabel; afhankelijk van het leerjaar en andere activiteiten wordt er aan het begin van het schooljaar een geschikte week gepland voor de CKV activiteiten.

Toetsduur:

CKV wordt in projectvorm gegeven tijdens enkele dagen.

De workshop worden tijdens de reguliere lestijden gegeven en de verwerking gebeurt deels thuis.

1 dagdeel is een periode van 5 tot 6 klokuren. De kandidaat moet aanwezig zijn tijdens de activiteit.

Beoordelingsmodel wordt in Google Classroom met de leerlingen gecommuniceerd.

Eindtermen worden herhaald ivm verschillende kunstdisciplines en voor het kunstdossier.

Weging:

Alle onderdelen moeten voldoende worden afgerond en tellen mee voor het gemiddelde cijfer.

[Link naar het examenprogramma voor kunstvakken inclusief ckv](#)

PTA klas 3 en 4 vmbo Vak: Lichamelijke Opvoeding

schooljaar 2024-2025

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
lo 8001	LO1/K/4	Spel Balspelen Badminton en/of volleybal Voetbal/Softbal Tik - en afgooispelen	1 t/m 3	variabel variabel variabel variabel	PO PO PO PO	ja ja ja ja	1
lo 8002	LO1/K/5	Turnen Springen en draaien en/of zwaaien en draaien met afsprongen	1 t/m 3	variabel	PO	ja	1
lo 8003	LO1/K/7	Atletiek Cooper- en/of shulte run test Hoogspringen Speer- of vortexwerpen	1 t/m 3	variabel variabel variabel	PO PO PO	ja ja ja	1
lo 8004	LO1/K/6	Bewegen op Muziek Ontwerpen en uitvoeren van een dans	1 t/m 3	variabel	PO	ja	1
lo 8005	LO1/K/8	Zelfverdediging Kickboksen	1 t/m 3	variabel	PO	ja	1
lo 8006	LO1/K/3	Leervaardigheden in vak LO Inrichten en organiseren van een les LO	4	variabel	PO	ja	1
lo 8007	LO1/K/9	Sportoriëntatie en -keuze	4	8 lessen	PO	ja*	1
Delen door							7

* Sportorientatie zijn te herkansen d.m.v een vervangende opdracht

** Indien een leerling voor een langere periode niet actief kan deelnemen aan de sportlessen, kan de leerling één of meerdere onderdelen uit het PTA afsluiten door middel van een vervangende opdracht.

*** Het eindresultaat voor LO bestaat uit het gemiddelde van alle becijferde onderdelen en kan een O, V of G worden.

Onderlinge instructie(theorieles) sportorientatie moet met een voldoende worden afgesloten.

**** PTA is voor klas 3 en 4 onderdelen die klas 3 niet afgerond zijn, worden in klas 4 voor de kerstvakantie afgerond.

[Link naar examenprogramma lichamelijke opvoeding vmbo](#)

PTA klas	4T	Vak: Maatschappijleer	schooljaar 2025-2026				
-----------------	-----------	------------------------------	-----------------------------	--	--	--	--

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-duur	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
ma8001	ML1/K/1/2/3/4/5/7	Wat is maatschappijleer, Jongeren, Media.	4	1 uur	S	ja	2
ma8002	ML1/K/1/2/3/4/6	Politiek, Nederland en de wereld, Pluriforme samenleving	5	1 uur	S	ja	2
ma8003	ML1/K/1/2/3/5/6	Criminaliteit, Werk	5	1 uur	S	ja	2
ma8004	ML1/K/1/2/3	GPO Identiteit	5	variabel	PO	nee	2
Delen door							8

Bepaalde eindtermen komen dubbel terug, omdat dit basisvaardigheden zijn.

[Link naar examenstof maatschappijleer 2026](#)

PTA klas 3TL Vak: LOB

schooljaar 2024-2025

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
slb 8001		1 - Oriëntatie op jezelf	1, 2, 3	S*	ja	O/V
slb 8002		2- Oriëntatie op MBO	1, 2, 3	S*	ja	O/V
slb 8003		3- Oriëntatie op beroep	1, 2, 3	S*	ja	O/V

PTA klas 4TL Vak: LOB

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind-termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets-vorm	herk. ja/nee	Weging SE
slb 8004		1 - Oriëntatie op jezelf	1, 2, 3	S*	ja	O/V
slb 8005		2- Oriëntatie op MBO	1, 2, 3	S*	ja	O/V
slb 8006		3- Oriëntatie op beroep	1, 2, 3	S*	ja	O/V
slb 8006		4. Doorstroomdocument	1, 2, 3	S*	ja	O/V

S: De leerlingen bewaren hun opdrachten in een eigen digitaal portfolio en zullen dit tijdens gesprekken met mentor en decaan bespreken.

Het doorstroomdocument leveren ze in bij de decaan en is de afronding van het PTA.

Opdrachten zijn te vinden in de site van het decanaat in de onderstaande link.

<https://sites.google.com/singelland.nl/decaatvo-shv/home>

Aanvulling ivm vak rekenen voor vmbo (leerwerktraject en theoretische leerweg)

PTA klas 4B /4TL

Vak: Rekenen

schooljaar 2025-2026

Toets code	Eind- termen	Leerstofomschrijving	Periode	Toets duur	Toets- vorm	herk. ja/nee	Weging SE
r2f1001		SE: Meten en meetkunde / Verhoudingen /	* 3, 4 en 5	75 min	S / D	ja	1
		Getallen / Meetkunde					
		2D en 3D figuren					
		breuken basis, optellen en aftrekken					
		kommagetallen basis, rekenen met					
		kommagetallen					
		metriek stelsel					
		afronden en gemiddelde					
		oppervlakte en inhoudsmaten					
		verder rekenen met breuken					
		procenten basis, rekenen met procenten,					
		procenten toepassen					
		schaal					
		omtrek en oppervlakte					
		tijd en snelheid					
		rekenen met verhoudingen					
		negatieve getallen					
		formules					
		aflezen van grafieken					
Delen door						1	

Kandidaat moet 1 rekentoets maken op 2f-niveau waarin alle bovengenoemde onderdelen worden getoetst.

Periode: * een kandidaat die wiskunde laat vallen zal een aanvullende rekentoets moeten maken in klas 4.

Dit dient te gebeuren in de periode 4 of 5 en voor het afsluiten van het schoolexamen.

[Link naar referentiekaders vmbo rekenen](#)